Tribhuvan University
2082 (Partial)
Bachelor Level 4 Yrs. Prog. / Humanities / II Year
Full Marks: 70
Time: 3 hrs.
अनिवार्य नेपाली -४०२

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

१. तलका दुवै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस : ३+३= ६

(क) तलको अनुच्छेदमा रेखाङ्कित शब्दको अक्षरीकरण र अक्षर सङ्ख्याङ्कनसमेत गर्नुहोस् :

जतिबेला पहाडमा दुःख र अभाव थियो त्यसबेला पहाड मान्छेहरूले भरिभराउ थियो । आज पहाडमा बिजुली, बाटोलगायत सबै विकासका पुर्वाधार पुगेको छ तर बिडम्बना । पहाडहरू रित्तिदै गएका छन् ।

(ख) तलको अनुच्छेदलाई वर्णविन्यास मिलाई शुद्ध गर्नुहोस् :

नेपाल प्राकृतिक सौन्दर्य, ऐतीहासिक, गौरव, साष्कृतिक र पुरातात्त्विक सम्पदाले सम्पन्न देश भएकाले पर्यटनका लागि उत्कृष्ट गन्तव्यका रूपमा चिनिएको हो नेपाल अत्यूच्च हिमाल, मनोरम ताल र सुन्दर सरोवरको अपुर्व सङ्गमस्थलका रूपमा रहेको छ ।

२. कुनै दुई प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् : ३+३= ६

(क) तलको गद्यांश पढी दुईओटा तत्सम, दुईओटा तद्भव र दुईओटा आगन्तुक शब्द पहिचान गनुहोस् । :

करिवतीन सय ग्रामको मान्छेको मुटु कहिल्यै आराम नलिई चलिरहने शरीरको यस्तो इन्जिन हो, जुन एक दिनमा करिब एक लाख पटक र वर्षमा चार करोड पटक स्पन्दित हुन्छ । यसले अक्सिजन र पोषक तत्त्वहरू बोकेको रगत धकेलेर शरीरका विभिन्न भागमा पुऱ्याउँछ ।

अथवा

माथि प्रश्न नं. २ (क) को अनुच्छेदमा रेखाङ्कित शब्दको पदवर्ग पहिचान गर्नुहोस् ।

(ख) तलको अनुच्छेदवाट तीनओटा समस्त र तीनओटा द्वित्व शब्द टिपी तिनको निर्माणप्रक्रिया देखाउनुहोस् :

देश गफगाफले मात्रै बन्दैन । नेता र जनता सवैले दृढ इच्छाशक्ति र कर्मशीलता प्रदर्शन गर्नै पर्दछ । जनजनका समस्यासँग सम्बन्धित अत्यावश्यक कुरामा

झैंझगडा नगरी सरसल्लाह गरेर अगाडि बढ्नु पर्दछ । त्यसैले हामी सबै दाजुभाइ र दिदीबहिनीहरू जुटौं । कर्मले महापुरुष बनौं ।

(ग) तलको अनुच्छेद पढी छओटा प्राविधिक/पारिभाषिक शब्द टिपोट गर्नुहोस् :

नेपाल जस्तो विकासोन्मुख अर्थतन्त्रमा मानव संसाधन सम्भावना र चुनौतीहरूले भरिएको छ । नेपालमा रहेका जनशक्तिमध्ये ठूलो सङ्ख्यामा अदक्ष जनशक्ति केही हिस्सामा अर्धदक्ष जनशक्ति र न्यून मात्रामा दक्ष जनशक्ति रहेको छ । जसमध्ये पनि ठूलो जनसङ्ख्यामा रहेको जनशक्ति वैदेशिक रोजगारीमा जाने गरेको छ । एक अध्ययन अनुसार नेपालबाट प्रत्येक दिन करिब ३ हजार विदेसिने गरेको तथ्य र तथ्याङ्क प्रकाशित भएको छ ।

३. कुनै दुई प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् : ३+३= ६

(क) पूर्ण वर्तमानकालीन क्रियापदको प्रयोग गरी छओटा वाक्यमा आफ्नो देशको वर्णन गर्नुहोस् ।

(ख) इच्छार्थक क्रियापदको प्रयोग गरी आफ्ना इच्छा र चाहानाबारेको ६ वाक्यको एउटा अनुच्छेद लेख्नुहोस् ।

(ग) तलका वाक्यलाई एउटै संयुक्त वाक्यमा रूपान्तरण गर्नुहोस् :

मान्छेले जीवनमा सबै किसिमका चुनौतीहरू आत्मसात गर्नै पर्दछ । जीवन बाँच्नु भनेको हिमाल चढ्नु सरह हुन्छ । हिमाल आरोहणमा जोखिमहरू हुन्छन् । जोखिमबाट भाग्न खोज्नु कायरता हो । दुर्घटनासित लुकामारी नखेली वास्तविक जीवन बाँच्न सकिदैन ।

४. कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् : ४

(क) तलको अनुच्छेदबाट प्राप्त सूचनालाई स्तम्भचित्रमा प्रस्तुत गर्नुहोस् :

नेपालमा महिलाहरूको अवस्था कस्तो छ भन्ने विषयमा पेम्बाले हालै मोरङको शनिश्चरे गाविसको जरायो टोल गाउँलाई नमुना मानी सर्वेक्षण गरेको छ । उक्त सर्वेक्षणमा क्याम्पस पढ्ने, प्रौढ शिक्षा लिने, विभिन्न तालिम लिने र समाचार पत्र पढ्ने महिलाहरूको तथ्याङ्क सङ्कलन गरिएको थियो । सङ्कलित तथयाङ्कअनुसार त्यस गाविसको उक्त टोलमा रहेका महिलाहरूमध्ये ४३ जना क्याम्पस पढ्न जाँदा रहेछन् भने २१ जनाले प्रौढ शिक्षा हासिल गरेका रहेछन् । त्यस्तै गरी ३० जना महिलाले विभिन्न तालिम हासिल गरेको पाइयो भने समाचार पत्र पढ्ने महिला पनि ५४ जना भेटिए ।

अथवा

इलाम क्याम्पसको पुस्तकालयबाट अनेक विषयमा आधारित पुस्तकहरू पढ्ने पाठकको सङ्ख्या भिन्नभिन्न किसिमको रहेको कुरा एउटा अध्ययनले देखाएको छ । उक्त पुस्तकालयबाट पुस्तकहरू लिएर अध्ययन गर्ने पाठकहरूमध्ये

सर्वाधिक ६२% पाठक मानविकी सङ्कायसँग सम्बन्धित पुस्तकहरू प्रयोग गरिरहेका पाइन्छन् । त्यसवाहेक शिक्षाशास्त्रसँग सम्बद्ध पाठक १९%, सूचना सञ्चार र पत्रकारितासँग सम्बद्ध पाठक ५% विज्ञानसँग सम्बद्ध पाठक ४.५% र अन्य विषयमा ९.५% पाठकहरू रहेको पाइयो । यसबाट के कुरा स्पष्ट हुन्छ भने त्यस क्याम्पसमा आउने पाठकहरू बढी मानविकी सङ्कायप्रति अभिरुचि राख्ने र त्यसै विषयमा विशेषज्ञता हासिल गर्ने प्रयत्नमा जुटेका छन् । यद्यपि अन्य विषयका पुस्तकहरू पढ्ने पाठक नै त्यहाँ नभएका होइनन् तापनि मानविकी विषयका पाठकहरूको सङ्ख्यालाई उल्लेख्य नै मान्नुपर्छ । मानविकी सङ्कायका विषयप्रतिको योगदानका दृष्टिले त्यस पुस्तकालयलाई अझै अब्वल दर्जामा पुग्नका लागि पाठकहरूको शुभेच्छा मिलिरहोस् ।

(ख) 'युवा नेतृत्व र देशविकास' शीर्षकमा १०० शब्दमा नघटाई एउटा अनुच्छेद लेख्नुहोस् ।

५. कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् : ४

(क) तलको अनुच्छेदमा रेखाङ्कित शब्दहरूले केकस्तो व्याकरणिक संसक्ति निर्माण गरेका छन् ?

नेताहरु यसपालि गाउँमा जान्छन् । उनीहरूले गाउँको सुन्दर प्राकृतिक दृश्यको अवलोकन गर्छन् । हामी उनीहरूसँग भेटघाट पनि गर्छौं । त्यसैले उनीहरूको आगमनमा गाउँलेहरू पनि खुसी हुन्छन् । फलस्वरूप हामी उनीहरूसँग हार्दिकता र आत्मीयता साटासाट गरेर फर्कन्छौं ।

(ख) तलको अनुच्छेदमा रेखाङ्कित शब्दले केकस्तो कोशीय संसक्ति निर्माण गरेका छन् ?

जिन्दगी एउटा पत्रैपत्र हो । एउटा पत्र उक्किदै गएपछि अर्को पत्र लाग्दै जाँदै रहन्छ जीवनको सार वा गुदी यही हो भनेर पत्ता लगाउन गाह्रो छ । हामीले विगतमा जीवन र जगत्प्रति लगाएको धारणा भत्कदै जान्छ अनि वर्तमानमा बनाएको धारणा पनि भत्कदै जाने स्थिति जिन्दगी हो ।

६. तलका दुवै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् :

(क) तलको गद्यांश पढी अन्त्यमा सोधिएको प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् : १.५×४= ६

आयुर्वेद पूर्वीय प्राचीन चिकित्सा पद्धति हो । 'आयुर्वेद' शब्दको अर्थ 'आयुको ज्ञान' भन्ने हुन्छ । यसलाई आयुर्विज्ञान पनि भनिन्छ । आयुको ज्ञान भन्नाले जीवनमा पूर्णआयु जिउने विषय र कलाको ज्ञान हो । पूर्ण आयु जिउन स्वास्थ्य पहिलो आवश्यकता हो । स्वस्थ व्यक्ति नै पूर्णायुको जीवन जिउँछ भन्ने आयुर्वेदको मान्यता हो । यसैले आयुर्वेदमा जीवन स्वस्थ राख्ने उपायका बारेमा

विस्तृत रूपमा चर्चा गरिएको छ । जीवन स्वस्थ राख्नु भनेको सकभर शरीर रोगको प्रवेश हुन नदिनु हो । कदाचित रोगको प्रवेश भइहाले तापनि उपचार माध्यमबाट शरीरबाट त्यसको निष्कासन गर्नु हो । आयुर्वेदमा रोगको उपचार लागि कायचिकित्सा, शल्यतन्त्र, शालाक्य तन्त्र, भूतविद्या, कौमारभृत्य, अ तन्त्र, रसायन तन्त्र र बाजीकरण तन्त्र गरी आठ अङ्ग रहेका छन् । यीम कायचिकित्सामा शारीरिक रोग, शल्यतन्त्रमा चिरफार गर्नुपर्ने रोग, शाला तन्त्रमा नाक, कान, घाँटी वा अन्य कुनै कारण भएको टाउकाको ग भूतविद्यामा भूत, ग्रह वा मानसिक कमजोरीका कारण लागेको मानसिक रो उपचारको पद्धति प्रस्तुत गरिएको छ । यस्तै कौमारभृत्यमा गर्भवती स्त्री लाग्ने रोग र बालरोग, अगद तन्त्रमा शरीरमा विषालु पदार्थको प्रवेशका क उपत्पन्न भएको रोग, रसायन तन्त्रमा वृद्धावस्थामा हुने रोग र वाजी तन्त्रमा शरीरम धातुको कमीका कारण हुने रोगको उपचारको पद्धति समा छ ।

आयुर्वेदका अनुसार मुख्य रूपमा शरीरमा वात, पित्त र कफ यी त्रिद असन्तुलनका कारण रोगको प्रवेश हुन्छ । यी तीन दोषबाट बच्ने मुख्य भनेको उचित आहार र उपयुक्त जीवनशैली नै हो । उपयुक्त आह जीवनशैलीबाट शरीरमा रोगसँग लड्ने ओज वा जीवनी शक्ति सशक्त क्रियाशील बन्छ । जीवनी शक्तिको सशक्तता हुँदा शरीरमा रोगले प्रवेश पाउँदैन, कदाचित प्रवेश गरिहाले पनि त्यो प्रभावहीन हुन्छ । प्रभावहीन रोगलाई पनि स्थानीय जडीबुटी र खनिजको उपयोग गरी शरीरबाट निष्कासन गर्न सकिन्छ । यसैले उचित आहार, उपयुक्त जीवनशैली र उ स्थानीय जडीबुटीको सेवनबाट स्वास्थ रहेर पूर्णायुको जीवन जिउन सकिन्छ कुराको मार्गनिर्देशन गर्ने चिकित्सा पद्धति नै आयुर्वेद हो ।

प्रश्नहरू

(अ) आयुर्वेदको मान्यता के हो ?

(आ) आयुर्वेदको आठ अङ्ग के-के हुन् ?

(ई) कायचिकित्सा, शाल्यतन्त्र र शालाक्य तन्त्रम कुनकुन रोगको उपचार प्रस्तुत गरिएको छ ?

(इ) आयुर्वेदले जीवनमा पूर्णायु जीवन जिउन के गर्नुपर्ने सुझाव दिएको छ

(ख) तलको अनुच्छेद पढी सोधिएका प्रश्नको सर्वोपयुक्त उत्तरमा रेजा लगाउ

कुनै एउटा पोखरी, ताल वा सिमसारको पारिस्थितिक प्रणालीलाई त्यहाँ वनस्पति, घाँस, पात, लेउ, भ्याउ एवम् सूक्ष्म जीवात्माले सौर्य सहायतामा खाद्य पदार्थ निर्माण गरिरहेका हुन्छन् ती खाद्यवस्तु खपत गरे

Scanned with CamScanner

प्राणी र माछाहरू मौलाउँछन् । माछा एवम् अन्य किराफट्याङ्ग्रा खान चराचुरुङ्गी वा गोही सर्पहरू त्यहाँ विचरण गरिरहेका हुन्छन् । त्यहाँ पशुपक्षी वा वनस्पति मरेर, सडेर जल र जमिनलाई पोषण गरिरहेका हुन्छन् । यसैगरी समुद्रको पारिस्थितिका प्रणालीमा पनि सूक्ष्म वनस्पति र अरू भ्याउ र लेउँले सौर्य शक्तिको सहायतामा माछाको आहारा निर्माण गर्दछन् । माछालाई आहारा वनाएर ह्वेल माछालगायतका विभिन्न प्राणी बाँचिरहेका हुन्छन् । विश्वको सवैभन्दा ठूलो प्राणी ह्वेलको आहाराको आधार ससाना माछामा निहित हुन्छ । सानो पोखरी होस् वा विशाल सागर त्यहाँको पारिस्थितिक प्रणालीभित्र आहाराको सञ्जाल निकै जटिल हुन्छ । सबैसँग सबै गाँसिएका हुन्छन् । त्यस्तै कुनै वनजङ्गलभित्रको पारिस्थितिक प्रणाली अध्ययन गऱ्यौं भने सौर्य शक्ति र वनस्पतिले आहाराको प्रारम्भिक आधार खडा गरेपछि तिनलाई खपत गर्ने तृणहारी हरिण, मृगहरू त्यहाँ जीवन निवाृह गर्न आइपुग्छन् । तिनलाई आहार बनाउने बाघ, चितुवा हुन्छन् । बाघ, चितुवा एवम् अरू पशुपक्षी र वनस्पति मरेपछि सडेर गलेर फेरि माटो र हावामा लीन हुन्छन् । पारिस्थितिक प्रणाली कसरी चलिरहन्छ । यही प्रणालीलाई आफ्नो वासस्थान वनाएर जीवात्माहरू पृथ्वीमा जन्मन्छन, बाँच्दछन् र मर्दछन् ।

प्रश्नहरू

(क) पारिस्थितिक प्रणालीको सञ्चालनको प्रारम्भिक आधार के मानिएको छ ?
(अ) जलचर प्राणी (आ) माटो र पानी
(इ) सौर्य शक्ति र वनस्पति (ई) मासाहारी जनावर

(ख) 'सवैसँग सबै गासिएका हुन्छन्' भन्ने अभिव्यक्तिले के सङ्केत गरेको छ ?
(अ) जीवनहरू स्वतन्त्र रूपमा मात्र बाँच्न सक्छन्
(आ) पारिस्थितिक प्रणालीमा जीवन तथा वातावरण एकअर्कामा निर्भर हुन्छन्
(इ) वनस्पति र प्राणीबिच कुनै सम्बन्ध हुँदैन
(ई) सागर र वनजङ्गल पूर्ण रूपमा अलग प्रणाली हुन्

(ग) 'जीवात्माहरू पृथ्वीमा जन्मन्छन, बाँच्दछन् र मर्दछन्' भन्ने अभिव्यक्तिले कस्तो दार्शनिक सन्देश व्यक्त गरेको छ ?
(अ) जीवन प्राकृतिको चक्रभित्र निरन्तर चलिरहन्छ
(आ) केवल मानव जीवन महत्वपूर्ण छ
(इ) मृत्यु नै जीवनको अन्तिम सत्य होइन
(ई) जीवहरू प्रकृतिबाट पूर्ण रूपमा अलग छन्

(घ) प्रस्तुत अनुच्छेदको मुख्य आशय के हो ?
(अ) जलचर प्राणीहरूको उत्पत्ति (आ) वनस्पतिको आर्थिक महत्व
(इ) पारिस्थितिक प्रणालीको अन्तरसम्बन्ध र सञ्चालन प्रक्रिया
(ई) समुद्री यातायातको विकास

७. प्रश्न नं. ६ (क) को पहिलो अनुच्छेद पढी त्यसबाट मुख्यमुख्य चार बुँदा टिप्नुहोस् । ४

अथवा

प्रश्न नं. ६ (ख) को गद्यांशलाई एक तृतीयांशमा सङ्क्षेपीकरण गर्नुहोस् ।

८. कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् : ४
(क) कुनै प्रसिद्ध उपन्यासकारको व्यक्तिगत विवरण तयार पार्नुहोस् ।
(ख) इलामस्थित आफ्नै बगानबाट उत्पादित अर्थोडक्स चिया 'हाते चियापत्ती' को बिक्रीवितरणको प्रवर्द्धनका लागि तयार पारिने विज्ञापनको नमुना तयार पार्नुहोस् ।

९. तलका शीर्षकमध्ये कुनै एक शीर्षकमा कम्तीमा २५० शब्दको निबन्ध लेख्नुहोस् : ७
(क) सामाजिक सञ्जाल : भ्रम कि वास्तविकता
(ख) मेरो देश : मेरो स्वर्ग
(ग) नेपालको पर्यटन : सम्भावना र चुनौती

१०. आफ्नो क्याम्पसले सम्पन्न गरेको 'शैक्षिक समस्या र समाधान' विषयक विचार गोष्ठीको विवरण उल्लेख गर्दै एउटा प्रतिवेदन तयार पार्नुहोस् । ५

११. कुनै दुई प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् : ४+४= ८
(क) 'आँशु लुकाई परेलीमा' गजलको मूल भाव के हो ?
(ख) 'के नेपाल सानो छ ?' निबन्धअनुसार नेपाल कसरी सानो छैन ?
(ग) 'गाउँमा गीतहरू गुन्जिदैनन्' कथामा तत्कालीन जनविद्रोहका केकस्ता यथार्थको चित्रण गरिएको छ ?

१२. कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस् : ६
(क) 'हिमालको यात्रा सङ्घर्ष र चुनौतीले घेरिएको हुन्छ' भन्ने भनाइलाई 'चुली' उपन्यासका आधारमा प्रकाश पार्नुहोस् ।
(ख) 'नारीसत्ताको खोजी गर्नु' 'सत्ताको खोजमा' एकाङ्कीको मूल उद्देश्य हो भन्ने कथनप्रति आफ्ना प्रतिक्रिया प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

□

Scanned with CamScanner

Tribhuvan University

2082 (Partial)

Bachelor Level **4 Yrs. Prog.** / Humanities / II Year Full Marks: 70

Sociology (So.423) : Sociological Theories Time: 3 hrs.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Attempt any TWO questions from Group A and FOUR from Group B.

Group "A" (Long Answer Question) 2×15=30

1. Describe the major functions of sociological theory with examples.

2. Critically assess the structural functionalism in relation to Emile Daurkheim and social solidarity.

3. What are the key assumptions of conflict theory? Describe C. Wright Mills' ideas on power elite theory with examples.

Group "B" (Short Answer Question) 4×10=40

4. Describe the ideas of George Herbert Mead with examples.

5. Evaluate the strengths and weaknesses of exchange and rational choice theory.

6. Examine the ideas of Harold Garfinkel on ethnomethodology and everyday life.

7. What is liberal feminism? Discuss the concept of gendered division of labour.

8. Discuss the ideas of Pierre Bourdieu on social practice with example.

9. Write short notes on (any TWO):
   a. Phenomenolgy
   b. Symbolic interactionism
   c. Talcott Parson and AGIL

□

Scanned with CamScanner

Tribhuvan University

2082 (Partial)

Bachelor Level 4 Yrs. Prog. / Humanities / II Year

Research Methods in Sociology | Full Marks: 70

Sociology (So.424) | Time: 3 hrs.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Attempt any TWO questions from Group A and FOUR from Group B.

Group "A" (Long Answer Question) 2×15=30

1. Examine the process of social science research and discus the approaches to making research sociological (Mishira, 2009), Illustrating your answer with relevant examples.

2. Explain the systematic procedure for searching and reviewing literature in academic research, highlighting its significance in the research process.

3. Critically evaluate the role and importance of univariate, bivariate and multivariate analyses in research, providing appropriate examples to support your discussion.

Group "B" (Short Answer Question) 4×10=40

4. Describe the major components of a research proposal.

5. What are the independent and dependent variables? Illustrate their relationship with examples.

6. Explain the systematic process of constructing a good questionnaire, supporting your discussion with appropriate examples.

7. What is the relationship between population and sample? Discuss the key methods and considerations used in determining an appropriate sample size.

8. Examine the elements of research design in the research process and discuss its importance with relevant examples.

9. Write short notes on (any TWO):
   a. Explanatory research design
   b. Deductive reasoning
   c. Research problem

□

Scanned with CamScanner

Tribhuvan University
2082 (Partial)

Bachelor Level 4 Yrs. Prog. / Humanities / II Year — Full Marks: 70

RDS- 423 : Economics and Development — Time: 3 hrs.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Attempt any TWO questions from Group A and FOUR from Group B.

Group "A" — 2×15=30

1. Discuss the principles of cooperatives. How do these principles contribute to their effectiveness in community development?
2. Evaluate the positive and negative impacts of migration on Nepal's economy and society.
3. Critically analyze the problems and stagnation in Nepal's agricultural sector.

Group "B" — 4×10=40

4. Discuss the meaning and application of "Technology" in economic production.
5. Examine the key challenges and opportunities for improving food security in Nepal.
6. What are the primary factors of production in an economy?
7. Briefly describe the current status of agriculture in Nepal.
8. What are the four pillars of food security?
9. Explain the concept of the Production Possibility Curve.

□

Scanned with CamScanner

Tribhuvan University

2082 (Partial)

Bachelor Level 4 Yrs. Prog. / Humanities / II Year	Full Marks: 70
RDS. 424 : Society and Development	Time: 3 hrs.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Attempt any TWO questions from Group A and FOUR from group B.

Group "A" 2×15=30

1. Discuss the advantages and challenges of induced versus indigenous social organizations.
2. Evaluate the effectiveness of self-help and self-reliant development strategies.
3. Describe the importance of social participation in democratic societies. Explain the barriers to social participation.

Group "B" 4×10=40

Answer Any FOUR

4. Explain the role of sociology in forestry and biodiversity conservation.
5. How does leadership contribute to social organization and social change?
6. Explain the different forms of social stratification.
7. Compare and contrast the participatory approach with the rights-based approach to social development.
8. Discuss the concept of social structure and its components.
9. Explain the significance of studying social issues in the context of Nepal.

□

Scanned with CamScanner

Tribhuvan University

2082 (Partial)

Bachelor Level 4 Yrs. Prog. / Humanities / II Year — Full Marks: 70

Economics (Eco. 423) : Macroeconomics — Time: 3 hrs.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Attempt any TWO questions from Group A and FOUR from Group B.

Group "A" (Long Answer Question) 2×15=30

1. Distinguish between GDP and GNP. Explain the methods of measuring GDP by income and expenditure approach.

2. Explain Keynes's Liquidity Preference Theory of Interest. What are its major implication and limitations?

3. What is the multiplier analysis? Derive the multiplier in a three-sector economy.

Group "B" (Short Answer Question) 4×10=40

4. Define macroeconomics. Explain its scope in analyzing national level economic issues.

5. 'Saving is vice not virtue'. Explain the statement.

6. Explain the classical theory of employment and output.

7. Explain the Keynesian Psychological law of consumption. What are its criticisms?

8. Critically evaluate Hawtrey's monetary theory of business cycle.

9. Explain the Harrod growth model. Discus its relevance and application in economic planning.

□

Scanned with CamScanner

Tribhuvan University

2082 (Partial)

Bachelor Level 4 Yrs. Prog. / Humanities / II Year — Full Marks: 70

Economics (**Eco. 424**) — Time: 3 hrs.

(Development Economics, Planning and the Economy of Nepal)

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Attempt any TWO questions from Group A and FOUR from Group B.

Group "A" (Long Answer Question) — 2×15=30

1. Define poverty and inequality. What are the main causes of poverty in Nepal?
2. Explain the process of plan formulation in Nepal.
3. What are the basic features of money market and capital market?

Group "B" (Short Answer Question) — 4×10=40

4. Explain about the indicators of development.
5. Justify interlink between natural resource, population, technology and economic development.
6. Explain growth theory propounded by Rostow.
7. What are the merits and demerits of capitalistic economic system? Explain.
8. Elucidate the prospects of small and cottage industries in Nepal.
9. What are the objectives and priorities of current 16th plan of Nepal?

Scanned with CamScanner

Tribhuvan University

2082 (Partial)

Bachelor Level 4 Yrs. Prog. / Humanities / II Year

Major Political Systems Full Marks: 70

Political Science (PS. 423) Time: 3 hrs.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Group "A"

Attempt any Two questions 2×15=30

1. Critically analyze the powers and functions of the President of the United States of America.

2. Mention the features of 1982 Chinese constitution and highlight the role of the Communist Party in China.

3. Discuss about the concept of 'Federacy' and its application in the United Kingdom and China.

Group "B"

Attempt any Four questions 4×10=40

4. Explain the collegiate executive in Switzerland.

5. Give a brief introduction to the Semi-presidential system of Sri-Lanka.

6. Write down the roles of the Indian vice president.

7. Describe the structure and functions of Russian executive.

8. Discuss about the structure of the unitary system of Bangladesh.

9. Analyze the relationship between the president and the prime Minister in the semi-presidential system of France.

□

Scanned with CamScanner

Tribhuvan University

2082 (Partial)

Bachelor Level 4 Yrs. Prog. / Humanities / II Year	Full Marks: 70
Political Science (PS. 424) :International Studies	Time: 3 hrs.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Group "A"

Attempt any TWO questions: 2×15=30

1. Define international relations and discuss about its significance in contemporary world.

2. Critically analyze the contributions of science and technology on international relations.

3. Discuss about the fundamental principles of classification of treaty.

Group "B"

Attempt any Four questions: 4×10=40

4. Explain the changing patterns of international relations.

5. Discuss about the role of Non-Alignment Movement (NAM) in promoting peace in the world.

6. Explain the key differences between International Law and Municipal Law.

7. Discuss about the major contemporary issues of international law.

8. Analyze the key characteristics of blockade and suggest the best ways to resolve such disputes.

9. Write short notes on:
   a. National interest and foreign policy
   b. Inter-state Terrorism

□

Scanned with CamScanner

Tribhuvan University
2082 (Partial)
Bachelor Level 4 Yrs. Prog. / Humanities / II Year
नेपाली लोकसाहित्य र पूर्वआधुनिक नेपाली साहित्य — Full Marks: 70
नेपाली ४२३ — Time: 3 hrs.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

१. कुनै दुई प्रश्नको विवेचनात्मक उत्तर दिनुहोस् : २×१२= २४

(क) लोकसाहित्यको विधागत वर्गीकरण गर्दै यसका प्रमुख विधाहरूको परिचय दिनुहोस् ।

(ख) नेपाली पद्यको प्राथमिक कालका युगीन पृष्ठभूमिको चर्चा गर्दै वीरधाराका प्रमुख प्रवृत्ति एवम् उपलब्धिको निरूपण गर्नुहोस् ।

(ग) माध्यमिककालीन नेपाली आख्यान साहित्यका प्रमुख प्रवृत्तिहरूको समीक्षा गर्नुहोस् ।

२. कुनै तीन प्रश्नको सङ्क्षिप्त उत्तर दिनुहोस् : ३×१०=३०

(क) संस्कार गीत र बाह्रमासे गीतको परिचय दिनुहोस् ।

(ख) विष्णुदासको 'बडे राजा मलयवम्म' र जसवन्त सिंहको 'लक्षणसार' कृतिको परिचयात्मक टिपपणी लेख्नुहोस् ।

(ग) सन्तकवि ज्ञानदिलदासका प्रवृत्ति केके हुन् ?

(घ) 'हास्यकदम्ब' का आधारमा शक्तिवल्लभ अर्ज्याल कस्ता नाटककार हुन् ?

(ङ) 'कवि भानुभक्त आचार्यको जीवनचरित्र' कृतिको के कस्तो ऐतिहासिक महत्त्व रहेको छ ?

३. तलका दुवै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् : २×८= १६

(क) तलको पद्यांशको प्रसङ्ग उल्लेख गर्दै त्यसका भावविचार एवम् शैलीशिल्पको व्याख्या गर्नुहोस् । ८

दीयो हूकुम यो जसै मुलुकमा तैयार् भई सव् रह्या ।
जो थीया जन कंसका हजुरमा सोही घरी सब गया ॥
खोज् गर्‍र्या दिन रात् गरी सब जना पक्का शिकारी भया ।
सारा बालक कंसका मुलुकमा साह्रै सकस्मा रह्या ॥

('कृष्णचरित्र' बाट)

(ख) तल दिइएको गद्यांश पढी अन्त्यमा सोधिएका प्रश्नको अतिसङ्क्षिप्त उत्तर दिनुहोस् : ५×१.६=८

श्री महादेव उवाच - हे पार्वति । एति भयापछि लक्ष्मी स्वरूप सीताले हनुमानकन उपदेश दी हनुमान अत्यन्त हर्षमान भै राम सीताका चरणमा दण्डवत् गरि सीताको आज्ञा मानि रामनाम आफ्ना हृदयमा राषि आनन्द भै रह्या । हे पार्वति ! एस्ता रामचन्द्र मायाले छुन सक्तैनन् । जो प्राणीहरू मायाका वश रह्याका ज्ञान नभयाका तिन्हरू मात्रै रामज्यू वनवास गया, सीतानिमित्त शोक गर्‍या भन्छन् । यो सबै माया मात्र हों । जो ज्ञानीजन छन् उनहरू मात्र राम निराकार निरंजन भनि जान्दछन् । हे पार्वति ! रामचन्द्रका चरित्र कसैले पनि जान्न सक्तैनन् । अपार महिमा छ । मैले पनि रामचन्द्रको महिमा जान्न सक्याको छैन् । जसले रामसीताका चरणमाहाँ भक्ति लाई पर्ला त्यो नै मोक्ष पाउला ।

प्रश्नहरू :

(क) हनुमान किन आनन्दित भई रहे ?

(ख) अज्ञानहिरू रामका बारेमा के ठान्दछन् ?

(ग) ज्ञानीका विचारमा राम को हुन् ?

(घ) माथिको गद्यांशमा मोक्षप्राप्तिको कस्तो उपाय बताइएको छ ?

(ङ) माथिको गद्यांशको मूल भाव के हो ?

□

Scanned with CamScanner

Tribhuvan University
2082 (Partial)

Bachelor Level 4 Yrs. Prog. / Humanities / II Year — Full Marks: 70

Social Work (SW. 424) — Time: 3 hrs.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Use separate answer-book for each Subject.

SW 424-A (Social Case Work Practice) — Full Mark : 35

Group "A"

Attempt any TWO questions. 2×10=20

1. Define case work. Describe the historical development of social case work.
2. Define counselling. Discuss techniques of counselling in social case work.
3. Introduce functional and psychoanalytical approach with their importance.

Group "B"

Attempt any THREE questions. 3×5=15

4. Explain the components of social case work practice.
5. Define recording and point out the objectives of recording.
6. Describe transference and counter transference in case work.
7. State the applications of social case work in school setting.
8. Write short notes (Any two)
   a) Egos
   b) Adaptation
   c) Attitude

□

SW 424-B (Social Work Practice with Groups) — Full Mark : 35

Group "A"

Attempt any TWO questions. 2×10=20

1. Define group work and discuss the principles of social group work.
2. Describe the application of system theory in group work practice in social work.
3. How do you apply program media in group work practice? Describe with examples.

Group "B"

Attempt any THREE questions. 3×5=15

4. Discuss the models of group work with examples.
5. Point out the types of leadership with examples.
6. Write any five NASW codes of ethics in points.
7. Describe the importance of group work practice with senior citizens.
8. Write short notes on (any TWO) :
   a) Decentralization
   b) Self-help group
   c) Group work practice in child setting

□

Scanned with CamScanner